

Forslag til Nationalparkplan Thy 2022-2028

Formål:

2: Øget biologisk mangfoldighed i plantager og på de dyrkede arealer.

Titel:

Øget biodiversitet og naturværdi i plantagerne og mere formidling om skovnaturen.

Begrundelse:

Klitplantagerne udgør p.t. ca. 1/3 af arealet i Nationalpark Thy, og et af Nationalparkens formål er at skabe mere naturlige skovmiljøer (1). Flere af nationalparkens high-5 arter er tilknyttet naturen i plantagerne (2). Nationalparkfondens egen indsats for at øge den biologiske mangfoldighed i plantagerne har ikke været højt prioriteret i planperiode 2016-2022, fordi indsatsen for at skabe sammenhæng i den fugtige klithede har været mest påkrævet, for at forhindre de sjældne arter tilpasset klitnaturen i at forsvinde fra området (1). I den tidligere planperiode har der således været fine projekter i samarbejde med bl.a. Naturstyrelsen Thy med rydning af plantagearealer for at skaffe korridorer for truede klithede-arter, samt lukning af grøfter mv. for at genskabe naturlig hydrologi, både på klithede og i plantager (3). Det er forslagsstillerens indtryk, at arbejdet med at styrke og bevare klitnaturen er godt i gang, og at det samme gælder formidlingen om, og offentlighedens kendskab til, klithedernes sjældne arter. Selvom det fortsat kan være hensigtsmæssigt at rydde flere plantagearealer til fordel for den højt prioriterede klithede, bør der i den kommende planperiode også være plads til en indsats for biodiversiteten i plantagerne. Skovnaturen er en værdsat, værdifuld og blivende del af naturen i Thy.

Det er tankevækkende, at Miljøministeriets GIS-kort over bevaringsværdigt egekrat og særlig værdifuld skovnatur kun viser et diminutivt areal i Nationalpark Thys plantager (4). Det kan dog muligvis også skyldes manglende registrering af værdifuld skovnatur i området.

Naturstyrelsen Thy har en del mindre arealer målsat til urørt skov i deres driftsplaner, særligt i de mindre produktive vestlige dele af plantagerne. Men de er svære at finde for menigmand. Desuden har Naturstyrelsen siden 2005 implementeret naturnær skovdrift i deres driftsplaner (5). Flere af Naturstyrelsen Thy's vandrestier går igennem områder, der måske kan bruges som formidlingseksempler på naturnær skovdrift (egne observationer).

I september 2020 igangsatte Miljø- og Fødevarerministeriet projektet: LIFE Forests Fit For Future (LIFE FORFIT), hvis formål er at indsamle viden om de bedste konverteringsmetoder til naturnær skovdrift, men også at dokumentere metodernes effekter mht. biodiversitet og kulstofpulje (6, 7). Indenfor Nationalpark Thys område drejer det sig om arealer i følgende plantager: Tved, Vilsbøl, Nystrup, Vandet, Hvidbjerg og Stenbjerg. Hvis Nationalparken udvides, desuden Østerild, Hjardemål og Lild plantager (8). Projektet er i sin spæde start, og information om præcise arealer og metoder er endnu ikke offentligt tilgængeligt, ej heller om det indebærer ændringer af Naturstyrelsen Thys nuværende driftsplaner. Projektet forventer at have en hjemmeside med information, projektrelevant materiale og rapporter inden årsskiftet 2020/21 (Peter Hahn, Projektleder hos Naturstyrelsen). I projektet er der også afsat ressourcer til formidling (6).

Der er således mange argumenter for at tiden nu er inde til at Nationalpark Thy deltager i en indsats for biodiversiteten i plantagerne.

Beskrivelse:

Jeg forslår i højere grad at prioritere omlægning af Nationalparkens plantager til urørt skov og naturnært drevet skov med hjemmehørende arter og lysåbne partier. Desuden at plantagernes historie og biologi gøres til en del af fortællingen om naturen i Nationalpark Thy. Samt at formidlingen om biodiversiteten og økologien i skovnaturen øges. Alt sammen sideløbende med den eksisterende indsats med naturlig hydrologi og rydning til klithede. Dette kunne bl.a. gøres med følgende tiltag:

1. Udvælge flere og større arealer end de nuværende, målsat til urørt skov i egnede områder af plantagerne.
2. Udfase produktionen af ikke-hjemmehørende træsorter i plantagerne i Nationalparken.
3. Realisere den foreslåede indsats fra Nationalparkplan 2016-2022 om kortlægning af plantningshistorien og registrering af gamle, betydningsbærende træer og deres historie, samt formidling af begge dele. (Punkt under Kulturhistorisk Atlas for Nationalpark Thy -KANT).
4. Digitalt "Skovlag" på info-kortet i det nye Nationalparkcenter, der viser arealerne, der er henlagt til urørt skov. Endvidere kan man markere de arealer, der allerede har været drevet naturnært gennem en længere årrække, og hvor man således kan se fine eksempler på naturnær skovdrift. Desuden kan man markere, hvor man kan finde de virkelig gamle træer indenfor hver art, og på lokationen kan opsættes et skilt med information om træet og dets historie. Disse informationer kan også tilføjes vandretursfoldere og Nationalpark-Thy-app'en.
5. "Formidlingskov" på egnet areal med skilte på/ved træerne, der fortæller om de enkelte træarter og deres karakteristika. Kan evt. også indeholde en ny skovtema-legeplads.
6. Det er oplagt at inddrage relevante dele af formidlingen fra det kommende LIFE-FORFIT-projekt i Nationalparkens formidling om plantagerne.
7. Mere formidling om plantningsforsøgene i Thaagaards plantage, også helt konkret langs stierne på stedet.
8. Kurser for nationalparkfrivillige og interessenter om arter og biodiversitet i skovnaturen i Thy, evt. også om naturnær skovdrift og urørt skov.

Links:

- (1) https://nationalparkthy.dk/media/185831/nationalparkplan-2016-22_low_24feb16.pdf
- (2) <https://nationalparkthy.dk/oplev-nationalparken/high5-intro/>
- (3) https://nationalparkthy.dk/media/279599/redegoerelse-og-evaluering_21072020.pdf
- (4) <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=nsv-skov>
- (5) <https://naturstyrelsen.dk/drift-og-pleje/driftsplanlaegning/thy/>
- (6) https://www.ft.dk/RIPdf/samling/20191/aktstykke/aktstk288/20191_aktstk_afgjort288.pdf
- (7) <https://mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/stort-projekt-skal-omdanne-naaletraesplantager-til-varierede-skove/>
- (8) https://content.tv2bornholm.dk/content/pdf/20200909102401-LIFE%20EU-projekt%20N_letr_splantager%20omdannes%20til%20varierende%20skov.pdf